# Kulturutskottets betänkande

# 1982/83:1

## om statens stöd till idrotten (förslag 1981/82:16)

### Förslag från riksdagens revisorer

Idrotten har under de senaste årtiondena fått ökad betydelse i samhället. I anslutning härtill har också samhällets intresse för och stöd till idrotten ökat. Mot denna bakgrund har riksdagens revisorer beslutat att undersöka det stöd som staten ger idrotten. Huvudintresset har härvid varit att undersöka om anslagna medel använts i enlighet med de intentioner som legat bakom statsmakternas beslut.

Efter verkställd granskning har riksdagens revisorer den 25 februari 1982 till riksdagen avgivit en skrivelse (förslag 1981/82:16) varav framgår

*att* idrottsrörelsen väl följer de riktlinjer som dragits upp för den idrottsliga verksamheten och användningen av det statliga stödet,

*att* den statliga tillsynen och kontrollen av idrottsrörelsens verksamhet bör förenklas,

*att* det statliga stödet till mindre föreningsägda idrotts- och friluftsanläggningar bör utredas i förenklingssyfte och

*att* planeringen av nya idrotts- och friluftsanläggningar, särskilt större anläggningar av regional betydelse, bör förbättras.

Som ett led i granskningen har upprättats en granskningspromemoria med titeln Statens stöd till idrotten (1981:2). Promemorian har i sedvanlig ordning remissbehandlats. En sammanfattning av promemorian och remissvaren är som bilaga fogad till skrivelsen.

Revisorerna föreslår

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna i skrivelsen redovisade synpunkter och förslag avseende

a) avskaffandet av kravet på statliga revisorer för granskning av Sveriges riksidrottsförbunds verksamhet,

b) översyn av det administrativa förfarandet vid utanordnande av lokalt aktivitetsstöd,

c) bättre planering inför anläggandet av såväl lokalt som regionalt betjänande idrotts- och friluftsanläggningar.

2. att riksdagen – om förslaget i proposition 1981/82:100 att inrätta ett rekreationsråd ej bifalles – som sin mening ger regeringen till känna vad revisorerna i skrivelsen förordat om

a) inrättande av ett samarbetsorgan för de organisationer som uppbär organisationsstöd genom Riksidrottsförbundet utan att tillhöra förbundet,

b) översyn av reglerna om stödet till mindre idrotts- och friluftsanläggningar.

Sedan revisorernas förslag avgavs har riksdagen beslutat avslå det vid 2. angivna förslaget om inrättande av ett statligt rekreationsråd (KrU 1981/82:19, rskr 1981/82:218).

**Motioner väckta med anledning av förslaget**

I motion 1981/82:2332 av Hans Alsén m. fl. (s) yrkas att riksdagen beslutar att avslå riksdagsrevisorernas hemställan om inrättande av ett samarbetsorgan för de organisationer som uppbär organisationsstöd genom Riksidrottsförbundet utan att tillhöra detsamma.

I motion 1981/82:2333 av Elis Andersson (c) och Arne Andersson i Gustafs (c) yrkas att riksdagen som sin mening uttalar att ingen organisationsförändring nu företas när det gäller statsbidragen till utanför Riksidrottsförbundet stående organisationer.

**Utskottet**

Statens insyn i Riksidrottsförbundets (RF) och dess förbunds verksamhet erhålls genom att regeringen utser två ombud med suppleanter i Riksidrottsstyrelsen och dessutom genom statliga revisorer med uppgift att för statens räkning granska verksamheten.

Riksdagens revisorer har kommit fram till att systemet med statliga revisorer som granskar RF:s och dess förbunds verksamhet inte behöver bibehållas. Vid remissbehandlingen har förslaget tillstyrkts. Även utskottet tillstyrker att kravet på statliga revisorer för granskning av verksamheten avskaffas.

Vid sidan av RF och dess förbund och föreningar finns det ett antal organisationer som bedriver verksamhet likartad med idrottsrörelsens. Dessa organisationer, de s. k. främjandeorganisationerna, jämställs när det gäller organisationsstödet med de i RF ingående förbunden och erhåller sitt statliga stöd genom RF. Regeringens ombud i Riksidrottsstyrelsen skall särskilt följa RF:s behandling av de ärenden som RF "i myndighets ställe" handlägger rörande nämnda stöd till främjandeorganisationerna.

Den genomförda granskningen tyder på att de utanförstående organisationerna kan ha fått en något mer restriktiv behandling än de till RF anslutna förbunden. Ett bestämt uttalande härom fordrar dock djupare studier än de nu utförda, anser riksdagens revisorer.

Under granskningen har väckts förslag om att ett särskilt samarbetsorgan för främjandeorganisationerna skulle bildas för att öka deras möjligheter att gentemot RF bevaka sina intressen. Under den förutsättningen att förslaget i årets budgetproposition om inrättande av ett statligt rekreationsråd skulle avslås föreslår revisorerna att ett samarbetsorgan av angivet slag inrättas. Den angivna förutsättningen har uppställts som en följd av att bland

rekreationsrådets uppgifter skulle ingå att ta över det statliga stödet till främjandeorganisationerna. Problemen rörande statsbidragets fördelning till dessa skulle således få sin lösning vid ett bifall till förslaget i budgetpropositionen. Riksdagen har emellertid avslagit förslaget om ett rekreationsråd (KrU 1981/82:19, rskr 1981/82:218). Som en följd härav har utskottet att nu ta ställning till frågan huruvida initiativ bör tas till bildandet av ett samarbetsorgan för främjandeorganisationerna.

Enligt riksdagens revisorer bör ett sådant samarbetsorgan fungera som samarbetspartner med RF-kansliet och regeringens ombud i Riksidrottsstyrelsen. Det bör ställa samman organisationernas anslagsäskanden och bevaka deras intressen hos RF. Om en sådan ordning visar sig fungera, kan samarbetsorganet med tiden ta egna initiativ till hävande av den nuvarande anknytningen till RF om så anses erforderligt, uttalar revisorerna. Det bör enligt dessa ankomma på regeringen att ta initiativet till bildandet av ett samarbetsorgan av angivet slag.

I motion 2332 (s) och motion 2333 (c) yrkas att revisorernas förslag i denna del skall avslås. Motionärerna bakom motion 2332 delar den uppfattning som RF och Svenska fotbollförbundet gett uttryck åt, nämligen att det inte behövs något ytterligare organ för att fördela statens organisationsstöd till idrotten. Motionärerna erinrar om att regeringens ombud i Riksidrottsstyrelsen särskilt skall följa RF:s behandling av de ärenden som RF handlägger rörande stödet till främjandeorganisationerna. I den andra motionen, 2333, uttalas att det finns anledning göra den bedömningen att frågan om en samordning av insatserna när det gäller turism och rekreation bara är skjuten på framtiden och att det inte kan uteslutas att frågan kommer upp till behandling snart igen. Mot denna bakgrund vore det enligt motionärerna förhastat att nu vidta förändringar i det system som finns och som enligt vad de anser fungerar ganska bra.

Förslaget i årets budgetproposition om inrättande av ett statligt rekreationsråd byggde på ett delbetänkande som lagts fram av utredningen om den statliga rekreations- och turistpolitiken (TUREK). Förslaget avslogs av riksdagen på hemställan av kulturutskottet. Utskottet hänvisade till att det inte var rätta tidpunkten att besluta om en så genomgripande förändring i fråga om den statliga administrationen beträffande turism och friluftsliv som den som föreslagits i propositionen. När pågående utredningsarbete avslutats bör det däremot finnas goda förutsättningar för att i samband med ett samlat rekreationspolitiskt beslut även ta ställning i administrationsfrågan, anförde utskottet.

TUREK har ännu inte redovisat den kartläggning av turist- och rekreationsfrågorna som också ingår i utredningsuppdraget. Då TUREK avgett sitt slutbetänkande aktualiseras åter frågan om ett ställningstagande från statsmakternas sida till hur insatserna rörande turism och rekreation skall samordnas. Ett genomförande i förevarande sammanhang av revisorernas förslag skulle därför innebära att man införde en ordning som kan

behöva omprövas inom en nära framtid. Detta framstår som mindre lämpligt. Utskottet anser därför att det inte nu bör tas något initiativ från statsmakternas sida i syfte att få till stånd ett samarbetsorgan för främjandeorganisationerna. Utskottet tillstyrker således motionerna 2332 och 2333. Revisorernas förslag i motsvarande del avstyrks.

Utskottet tillstyrker de övriga förslag som revisorerna lagt fram. Förslagen avser översyn av det administrativa förfarandet vid utanordnande av lokalt aktivitetsstöd, bättre planering inför anläggandet av såväl lokalt som regionalt betjänande idrotts- och friluftsanläggningar samt översyn av reglerna om stödet till mindre idrotts- och friluftsanläggningar.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna i skrivelse från riksdagens revisorer (förslag 1981/82:16) redovisade synpunkter och förslag avseende
   a) avskaffande av kravet på statliga revisorer för granskning av Sveriges riksidrottsförbunds verksamhet,
   b) översyn av det administrativa förfarandet vid utanordnande av lokalt aktivitetsstöd,
   c) bättre planering inför anläggandet av såväl lokalt som regionalt betjänande idrotts- och friluftsanläggningar,
2. att riksdagen med bifall till motionerna 1981/82:2332 och 1981/82:2333 avslår förslag i skrivelsen om inrättande av ett samarbetsorgan för de organisationer som uppbär organisationsstöd genom Sveriges riksidrottsförbund utan att tillhöra förbundet,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad revisorerna i skrivelsen förordat om översyn av reglerna om stödet till mindre idrotts- och friluftsanläggningar.

Stockholm den 9 november 1982

På kulturutskottets vägnar
ING-MARIE HANSSON

*Närvarande:* Ing-Marie Hansson (s), Tyra Johansson (s), Karl-Eric Norrby (c), Lars-Ingvar Sörenson (s), Tore Nilsson (m), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Lars Ahlmark (m), Karl Boo (c), Berit Oscarsson (s), Gunnel Liljegren (m), Eva Hjelmström (vpk), Lars Ahlström (m), Anders Nilsson (s) och Kerstin Anér (fp).

**Reservation**

**Visst samarbetsorgan för de s. k. främjandeorganisationerna**

Tore Nilsson (m), Lars Ahlmark (m), Gunnel Liljegren (m), Lars Ahlström (m) och Kerstin Anér (fp) anser

*dels* att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "TUREK har" och på s. 4 slutar "del avstyrks" bort ha följande lydelse:

TUREK har ännu inte redovisat den kartläggning av turist- och rekreationsfrågorna som också ingår i utredningsuppdraget. Enligt utskottets mening är det därför uppenbart att det kommer att dröja innan statsmakterna kan ta ställning till hur insatserna rörande turism och rekreation skall samordnas. Man måste därför räkna med att den ordning som innebär att främjandeorganisationerna får sitt statliga stöd genom RF kommer att bestå ännu en icke obetydlig tid. Med hänsyn härtill och då utskottet anser att det förslag som lagts fram av riksdagens revisorer skulle innebära en väl fungerande ordning i här aktuellt avseende tillstyrker utskottet förslaget. Detta innebär att motionerna 2332 och 2333 avstyrks.

*dels* att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. att riksdagen med bifall till förslag i skrivelsen och med avslag på motionerna 1981/82:2332 och 1981/82:2333 som sin mening ger regeringen till känna vad revisorerna i skrivelsen förordat om inrättande av ett samarbetsorgan för de organisationer som uppbär organisationsstöd genom Sveriges riksidrottsförbund utan att tillhöra förbundet,